

Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA PEDRO KRUSA VILJALONA
[*Pedro Cruz Villalón*] SECINĀJUMI,
sniegti 2015. gada 2. jūlijā¹

Lieta C-245/14

Thomas Cook Belgium NV
pret
Thurner Hotel GmbH

(Handelsgericht Wien (Austrija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Brīvības, drošības un tiesiskuma telpa — Sadarbība civillietās — Regula (EK) Nr. 1896/2006 — Eiropas maksājuma rīkojuma procedūra — 20. panta 2. punkts — Eiropas maksājuma rīkojuma pārskatīšana, ja ir pagājis termiņš iebildumu iesniegšanai — Nepatiesa vai neprecīza informācija — Tiesas, kura izdod Eiropas maksājuma rīkojumu, jurisdikcijas neesamība — “Ārkārtas apstākļa” jēdziens

1. Šī lieta praktiski pirmo reizi sniedz Tiesai iespēju izteikt viedokli par “ārkārtas apstākļa” jēdzienu, kas ir ietverts Regulas Nr. 1896/2006² 20. panta 2. punktā. Konkrētāk, runa ir par to, vai, izmantojot Eiropas maksājuma rīkojuma procedūru, tiesas, kura izdod Eiropas maksājuma rīkojumu, iespējamā jurisdikcijas neesamība, pamatojoties uz iespējamu pastāvošu pušu pieligtu klauzulu par jurisdikcijas noteikšanu, kas nav minēta rīkojuma pieteikuma veidlapā, kā “ārkārtas apstākļi” ir pamatojums tā pārskatīšanai, ja parādniekam acīmredzami bija iespējams iesniegt iebildumus par minēto rīkojumu noteiktajā termiņā, bet tas to neizdarīja.

I – Atbilstošās tiesību normas

2. Regulas Nr. 1896/2006 preambulas 25. apsvērumā ir paredzēts:

“Pēc tam, kad beidzies termiņš, kurā jāiesniedz paziņojums par iebildumu, konkrētos izņēmuma gadījumos atbildētājam vajadzētu būt tiesīgam lūgt Eiropas maksājuma rīkojuma pārskatīšanu. Pārskatīšanai izņēmuma gadījumos nebūtu jānozīmē, ka atbildētājam ir dota otra iespēja iebilst pret prasījumu. Pārskatīšanas procedūras laikā prasījuma pamatojumu izvērtē, izskatot vienīgi iemeslus, kas izriet no atbildētāja norādītajiem ārkārtas apstākļiem. Citi ārkārtas apstākļi varētu ietvert situāciju, kad Eiropas maksājuma rīkojums bijis balstīts uz pieteikuma veidlapā norādītu nepatiesu informāciju.”

1 — Oriģinālvaloda – spāņu.

2 — Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 12. decembra Regula (EK), ar ko izveido Eiropas maksājuma rīkojuma procedūru (OV L 399, 1. lpp.; labojumi – OV L 50, 20.2.2014., 37. lpp., un OV L 325, 3.12.2008., 252. lpp.). Rīkojumā lietā *Novontech-Zala* (C-324/12, EU:C:2013:205) Tiesa jau nolēma, ka iebildumu pret Eiropas maksājuma rīkojumu iesniegšanas termiņa neievērošana atbildētāja pārstāvja nepareizās rīcības dēļ neattiecināma maksājuma rīkojuma pārskatīšanai, jo šāda neievērošana nav atzīstama par ārkārtas apstākli Regulas Nr. 1896/2006 20. panta 2. punkta izpratnē. Spriedumā *eco cosmetics* un *Raiffeisenbank St. Georgen* (C-119/13 un C-120/13, EU:C:2014:2144) Tiesa nosprieda, ka minētās regulas 20. pantā paredzētās procedūras nav piemērojamas, ja izrādās, ka Eiropas maksājuma rīkojums nav izsniegts atbilstoši minētās regulas 13.–15. pantā noteiktajam prasību minimumam.

3. Minētās regulas 16. pantā “Iebildums pret Eiropas maksājuma rīkojumu” ir noteikts:

“1. Atbildētājs var iesniegt paziņojumu par iebildumu pret Eiropas maksājuma rīkojumu izcelsmes tiesā, izmantojot F standarta veidlapu, kā noteikts VI pielikumā, ko viņam piegādā kopā ar Eiropas maksājuma rīkojumu.

2. Paziņojumu par iebildumu nosūta 30 dienu laikā pēc rīkojuma piegādes [izsniegšanas] atbildētājam.

3. Atbildētājs paziņojumā par iebildumu norāda, ka viņš apstrīd prasījumu, bez pienākuma izskaidrot iemeslus.

4. Paziņojumu par iebildumu iesniedz papīra formātā vai, izmantojot citus saziņas veidus, tostarp elektroniskos, kas pieņemami izcelsmes dalībvalstij un pieejami izcelsmes tiesai.

[..]”

4. Minētās regulas 20. pantā “Pārskatīšana izņēmuma gadījumos” ir noteikts:

“1. Pēc tam, kad beidzies 16. panta 2. punktā paredzētais termiņš, atbildētājs ir tiesīgs lūgt Eiropas maksājuma rīkojuma pārskatīšanu izcelsmes dalībvalsts kompetentā tiesā, ja:

a) i) maksājuma rīkojumu izsniedza, izmantojot vienu no metodēm, kas paredzētas 14. pantā,

un

ii) izsniegšana nenotika savlaicīgi no atbildētāja neatkarīgu apstākļu dēļ, neļaujot viņam sagatavoties aizstāvībai,

vai

b) ja atbildētāju no iebildības pret prasījumu kavējuši nepārvaramas varas apstākļi vai ārkārtas apstākļi, kas nav radušies viņa vainas dēļ,

visos gadījumos ar noteikumu, ka viņš rīkojas nekavējoties.

2. Pēc tam, kad beidzies 16. panta 2. punktā paredzētais termiņš, atbildētājs ir tiesīgs arī lūgt Eiropas maksājuma rīkojuma pārskatīšanu izcelsmes dalībvalsts kompetentā tiesā, ja maksājuma rīkojums ir izdots acīmredzami aplami, ņemot vērā šajā regulā noteiktās prasības, vai citu ārkārtas apstākļu dēļ.

3. Ja tiesa noraida atbildētāja pieteikumu, pamatojoties uz to, ka nav piemērojams neviens no 1. un 2. punktā minētajiem pārskatīšanas iemesliem, Eiropas maksājuma rīkojums paliek spēkā.”

II – Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

5. Apelācijas sūdzības iesniedzēja pamatlietā *Thomas Cook Belgium NV* (turpmāk tekstā – “*Thomas Cook*”) ir ceļojumu aģentūra, kas ir reģistrēta Ģentē (Beļģijā) un kas piedāvā dažāda veida pakalpojumus tūrisma jomā. 2009. gada 3. septembrī *Thomas Cook* ar *Thurner Hotel GmbH* (turpmāk tekstā – “*Thurner Hotel*”), Austrijas komercsabiedrību, kas ir reģistrēta Söldenā [*Sölden*] (Austrija), parakstīja līgumu, kurā vienojās par jauniem sadarbības nosacījumiem 2010. gada vasaras sezonā. Pēc tam, kad *Thomas Cook* nesamaksāja, *Thurner Hotel*, kas bija nodrošinājusi tūristu naktsmītnes

Soldenā saskaņā ar minētā līguma nosacījumiem, lūdza *Bezirksgericht für Handelssachen Wien* [Vīnes apgabala Komerctiesa] (Austrija) izdot Eiropas maksājuma rīkojumu šai Beļģijas ceļojumu aģentūrai par summu vairāk nekā EUR 15 000 apmērā. Tā pamatoja minētās tiesas jurisdikciju ar to, ka saistību izpildes vieta bija Austrijā.

6. 2013. gada 26. jūnijā Eiropas maksājuma rīkojums tika pienācīgi izsniegts *Thomas Cook*. Tā neiesniedza iebildumus 30 dienu termiņā, kas ir noteikts Regulas Nr. 1896/2006 16. panta 2. punktā, jo saskaņā ar tās apgalvoto tajā laikā pārmeklēja savus arhīvus, lai noskaidrotu, vai strīdīgais maksājuma rīkojums ir pamatots vai nē.

7. 2013. gada 25. septembrī *Thomas Cook* lūdza *Bezirksgericht für Handelssachen Wien* pārskatīt Eiropas maksājuma rīkojumu saskaņā ar Regulas Nr. 1896/2006 20. panta 2. punktu. *Thomas Cook* pamatā apgalvoja, ka minēto rīkojumu ir izdevusi tiesa, kurai nav jurisdikcijas, jo pušu starpā noslēgtie vispārīgie noteikumi ietvēra arī vienošanos par jurisdikcijas noteikšanu Ģentes (Beļģija) tiesām. Tā uzskata, ka nepareizi izdots Eiropas maksājuma rīkojums ir jāatzīst par spēkā neesošu saskaņā ar Regulas Nr. 1896/2006 20. panta 3. punktu, jo rīkojumu izdevušās tiesas jurisdikcijas neesamība ir iemesls rīkojuma pārskatīšanai saskaņā ar minētās regulas 20. panta 2. punktu.

8. Ar 2013. gada 28. oktobra nolēmumu *Bezirksgericht für Handelssachen Wien* noraidīja *Thomas Cook* iesniegto pieteikumu par Eiropas maksājuma rīkojuma pārskatīšanu. *Thomas Cook* noteiktajā termiņā pārsūdzēja šo nolēmumu iesniedzējtiesā. Apelācijas sūdzības pamatojumam *Thomas Cook* atsaucas uz Regulas Nr. 1896/2006 preambulas 25. apsvērumu, kurā par “ārkārtas apstākli” minētās regulas 20. panta 2. punkta izpratnē esot skaidri kvalificēts gadījums, kad Eiropas maksājuma rīkojums bijis balstīts uz pieteikuma veidlapā norādītu nepatiesu informāciju. Tā uzskata, ka šajā lietā *Bezirksgericht für Handelssachen Wien* nav izvērtējusi to, ka saskaņā ar pušu starpā noslēgtajiem vispārīgajiem noteikumiem jurisdikcija bija Ģentes (Beļģija) tiesām, nevis Austrijas tiesām. *Thomas Cook* viedoklis ir tāds, ka minētajai tiesai vajadzēja nolemt, ka Eiropas maksājuma rīkojums ir ticis izdots acīmredzami aplami minētās regulas 20. panta 2. punkta izpratnē.

9. *Handelsgericht Wien* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

- “1) Vai Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 12. decembra Regula (EK) Nr. 1896/2006, ar ko izveido Eiropas maksājuma rīkojuma procedūru, ir jāinterpretē tādējādi, ka atbildētājs ir tiesīgs lūgt Eiropas maksājuma rīkojuma pārskatīšanu tiesā atbilstoši iepriekš minētās regulas 20. panta 2. punktam arī tad, ja maksājuma rīkojums tam gan ir ticis pienācīgi izsniegts, tomēr, ņemot vērā pieteikuma veidlapā norādīto informāciju attiecībā uz jurisdikciju, to ir izdevusi tiesa, kurai nebija jurisdikcijas?
- 2) Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša: vai ārkārtas apstākļi Regulas Nr. 1896/2006 20. panta 2. punkta izpratnē saskaņā ar Eiropas Komisijas 2006. gada 7. februāra Paziņojuma 2004/0055 25. apsvērumu pastāv jau tādēļ vien, ka Eiropas maksājuma rīkojums ir ticis izdots, pamatojoties uz pieteikuma veidlapā norādīto informāciju, kas vēlāk varēja izrādīties kļūdaina, it īpaši, ja no tā ir atkarīga tiesas jurisdikcija?”

10. Rakstveida apsvērumus šajā lietā iesniedza *Thurner Hotel*, Austrijas valdība, Portugāles valdība, Eiropas Komisija un Vācijas valdība. *Thomas Cook* iesniedza savus rakstveida apsvērumus pēc termiņa beigām, tādēļ tie netika pieņemti. Tiesas sēdē, kura saskaņā ar *Thomas Cook* lūgumu notika 2015. gada 16. aprīlī, piedalījās tikai Komisija.

III – Lietas dalībnieku viedokļu kopsavilkums

11. Pirmkārt, *Thurner Hotel* apstrīd *Thomas Cook* argumentus pamatlietā par to, ka tā it kā nezināja par neapmaksātajiem rēķiniem, jo attiecīgie rēķini tai nebija nosūtīti (vai vismaz netika nosūtīti noteiktajā termiņā), kas saskaņā ar *Thomas Cook* apgalvoto tai liedza sagatavot savus iebildumus laicīgi. Otrkārt, tā apstrīd arī to, ka lietas dalībnieki būtu vienojušies par jurisdikcijas piešķiršanu Ģentes tiesām. Katrā ziņā Eiropas maksājuma rīkojuma pieteikumā bija skaidri norādīts, ka tiesas, kurā tika iesniegts minētais pieteikums, jurisdikcija tiek pamatota ar saistību izpildes vietu (piemērojot Regulas Nr. 44/2001 5. panta 1. punktu), un *Thomas Cook* bija iespēja sniegt iebildumus 30 dienu laikā.

12. *Thurner Hotel* uzskata, ka strīdīgā tiesību norma (Regulas Nr. 1896/2006 20. panta 2. punkts) ir interpretējama šauri. Pēc tās domām, ja tiktu atļauts šīs tiesību normas ietvaros izmantot procesuālos izņēmumus, kas varētu tikt izmantoti (un kam vajadzētu tikt izmantotiem) iebildumu sniegšanas termiņā, tas būtu pretrunā tiesiskās noteiktības principam.

13. Austrijas valdība arī atbalsta Regulas Nr. 1896/2006 20. panta 2. punkta šauru interpretāciju, kura neļautu uzskatīt par “ārkārtas apstākli” tādu apstākli, kas varēja jau tikt izmantots parādnieka iebildumos, un tam piekrist arī Vācijas valdība. Austrijas valdība uzskata, ka tikai tie Eiropas maksājuma rīkojumi, kuri ir acīmredzami pretrunā tiesību normām vai ir iegūti krāpšanas ceļā, ir pārskatāmi saskaņā ar minētās regulas 20. panta 2. punktu.

14. Portugāles valdība norāda, ka ir divi gadījumi, kuros minētās regulas 20. panta 2. punkts ļauj lūgt Eiropas maksājuma rīkojuma pārskatīšanu pēc iebildumu iesniegšanas termiņa beigām: pirmais, ja šis maksājuma rīkojums ir izdots acīmredzami aplami, ņemot vērā šajā regulā noteiktās prasības, tādējādi, ka, izdodot minēto rīkojumu, nav ievēroti tā izdošanas spēkā esamības nosacījumi, kuri ir paredzēti regulā; un, otrais, ja ir citi ārkārtas apstākļi. Portugāles valdība uzskata, ka iebildumu sniegšanas termiņa, kas ir norādīts Regulas Nr. 1896/2006 16. panta 2. punktā, mērķis ir apstrīdēt izpildāmā prasījuma likumību vai spēkā esamību, ja Eiropas maksājuma rīkojums atbilst spēkā esamības nosacījumiem, kuri ir noteikti minētajā regulā. Savukārt tās 20. panta 2. punktā noteiktās pārskatīšanas mērķis ir kavēt tādu maksājumu rīkojumu izpildi, kas ir izdoti, pārkāpjot regulu. Portugāles valdības viedoklis ir tāds, ka tas, ka rīkojumu izdod tiesa, kurai nav jurisdikcijas, ir svarīga spēkā esamības nosacījuma pārkāpums un ir jābūt iespējai to apstrīdēt ilgākā termiņā, nekā ir noteikts 16. pantā.

15. Komisija ierosina atbildēt uz pirmo prejudiciālo jautājumu apstiprinoši, tādējādi, ka tad, ja rīkojumu patiešām ir izdevusi tiesa, kurai nav starptautiskās jurisdikcijas, maksājuma uzdevums ir izdots aplami, ņemot vērā Regulā Nr. 1896/2006 noteiktās prasības, kas dod iespēju lūgt šīs regulas 20. panta 2. punktā noteikto pārskatīšanu. Uz otro prejudiciālo jautājumu esot jāatbild, noskaidrojot, vai rīkojums tika izdots “acīmredzami” aplami. Starptautiskās tiesu jurisdikcijas gadījumā vairākumā gadījumu nav “acīmredzams”, vai tiesai, kas izdod rīkojumu, ir vai nav jurisdikcija. Taču Komisija uzskata, ka, izdodot rīkojumu, visos gadījumos uzlikt tiesai pienākumu detalizēti pārbaudīt, vai tai ir vai nav jurisdikcija rīkojuma izdošanai, būtu pretrunā regulas mērķim.

16. Komisija ierosina ierobežot Regulas Nr. 1896/2006 20. panta 2. punkta tvērumu, to saskaņojot ar Regulā Nr. 1215/2012³ noteikto, tādējādi, ka būtu iespējams apstrīdēt Eiropas maksājuma rīkojumu pēc iebildumu sniegšanas termiņa beigām tikai tad, ja ir pārkāpti noteikumi, kas piešķir starptautisko jurisdikciju un kas īpaši bijuši domāti, lai aizsargātu vājāko pusi juridiskajās attiecībās, vai gadījumos, kas ir noteikti Regulas Nr. 1215/2012 24. pantā (izņēmuma jurisdikcija), uz kuru ir atsauce tās 45. panta 1. punkta e) apakšpunkta ii) daļā. Nevienam no šiem gadījumiem nav attiecināms uz klauzulas par jurisdikcijas noteikšanu iespējamu pārkāpumu, kāds šķietami ir šīs lietas pamatā, tādējādi nevar teikt, ka rīkojums tika izdots “acīmredzami” aplami.

3 — Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 12. decembra Regula (ES) par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās (OV L 351, 1. lpp.).

17. Komisija uzskata, ka tādējādi atliktu noteikt, vai ir kādi “citi ārkārtas apstākļi” Regulas Nr. 1896/2006 20. panta 2. punkta izpratnē. Komisija ierosina interpretēt šo jēdzienu šauri, ierobežojot to uz gadījumiem, kad rīkojuma procedūra ir ļaunprātīgi pārkāpta, un tas esot jāpārbauda katrā konkrētā gadījumā⁴.

18. Vācijas valdība uzskata, ka ne jau katra nepareiza vai nepatiesa informācija, kas ir iekļauta pieteikuma veidlapā, paver iespēju to apstrīdēt saskaņā ar Regulas Nr. 1896/2006 20. panta 2. punktu. Eiropas maksājuma rīkojuma pārskatīšana esot pamatota tikai tad, ja, izvērtējot abu pušu intereses, vienai no tām tā izpilde būtu nepanesama (“*unerträglich*”). Vācijas valdība arī atsaucas uz rīkojumu lietā *Novontech-Zala*⁵, kas attiecas uz Regulas Nr. 1896/2006 20. pantu un kurā Tiesa saistībā ar iebildumu sniegšanas trīsdesmit dienu termiņu nolēma, ka, “ja [...] minētā termiņa pārsniegšana ir notikusi atbildētāja pārstāvja pienācīgas rūpības neesamības dēļ, šādai situācijai, tā kā no tās būtu bijis viegli izvairīties, nav raksturīgi ārkārtas vai izņēmuma apstākļi [20. panta 1. punkta b) apakšpunkta un 2. punkta] izpratnē”. Vācijas valdība uzskata, ka šis pamatojums ir jāpiemēro arī tādēļ, lai neuzskatītu par “ārkārtas apstākli” kaut ko tādu, no kā tam, kas uz to atsaucas, būtu bijis viegli izvairīties. Turklāt pieļaut Eiropas maksājuma rīkojuma, pret kuru noteiktajā termiņā varēja tikt iesniegti iebildumi (iebildumi, kurus turklāt nav jāpamato saskaņā ar šīs regulas 16. panta 3. punktu), pārskatīšanu būtu pretrunā Regulas Nr. 1896/2006 mērķiem (konkrētāk, [procesa] ātrumam un izdevumu samazināšanai).

19. Vācijas valdības ieskatā tas, ka Eiropas maksājuma rīkojuma pieteikuma iesniedzējs un otra puse nevar vienoties par starptautisko jurisdikciju, nav pilnīgi nekas “ārkārtējs” un šajā lietā *Thomas Cook* varēja bez lielām grūtībām atsaukties uz tiesas, kura izdod rīkojumu, jurisdikcijas neesamību, iesniedzot iebildumus. Visbeidzot, Vācijas valdība uzskata, ka jebkurā gadījumā, pat ja tiesai, kas beigu beigās izdeva rīkojumu, nebūtu starptautiskās jurisdikcijas, ir runa par objektīvu un neatkarīgu dalībvalsts tiesu, kuras lēmumam nav iemesla neievērot vai pārkāpt *Thomas Cook* intereses.

IV – Analīze

A – Sākotnējie apsvērumi

20. Iesniedzējtiesa uzdod Tiesai divus prejudiciālus jautājumus. Pirmajā no tiem tā jautā, vai atbilstoši Regulas Nr. 1896/2006 20. panta 2. punktam var lūgt Eiropas maksājuma rīkojuma pārskatīšanu, ja to ir izdevusi tiesa, kurai nebija jurisdikcijas, pamatojoties uz informāciju par jurisdikciju, kas ir ietverta pieteikuma veidlapā; otrajā jautājumā (kurš tiek uzdots tikai gadījumam, ja atbilde uz pirmo jautājumu būtu apstiprinoša) tā vēlas, lai tiktu noteikts, vai tas, ka Eiropas maksājuma rīkojums tiek izdots, pamatojoties uz pieteikuma veidlapā norādīto informāciju par jurisdikciju, kas vēlāk var izrādīties kļūdaina, ir “ārkārtas apstākļi” šīs tiesību normas izpratnē.

21. Manuprāt, kā savos apsvērumos iesaka Vācijas valdība, abus jautājumus var apvienot vienā, kas tiktu pārformulēts šādā redakcijā:

“Vai Regulas Nr. 1896/2006 20. panta 2. punkts, to aplūkojot kopsakarā ar tās preambulas 25. apsvērumu, ir jāinterpretē tādējādi, ka par “ārkārtas apstākli”, kas atbildētājam, kuram pienācīgi ir izsniegts Eiropas maksājuma rīkojums, ļauj lūgt šī rīkojuma pārskatīšanu tiesā, ir atzīstams apstākļi, ka šis rīkojums ir izdots, pamatojoties uz pieteikuma veidlapā norādīto informāciju, kas vēlāk izrādās neprecīza, konkrētāk, ja no šīs informācijas ir atkarīga tiesas jurisdikcija?”

4 — Komisija uzskata, ka šāda apstākļa nav konkrētajā lietā, kurā *Thurner Hotel* pamatoja *Bezirksgericht für Handelssachen Wien* starptautisko jurisdikciju ar saistību izpildes vietu saskaņā ar Regulas Nr. 44/2001 5. pantu.

5 — C-324/12, EU:C:2013:205, 21. punkts.

B – Jautājuma izskatīšana

22. Regulas Nr. 1896/2006 20. panta “Pārskatīšana izņēmuma gadījumos” 2. punktā ir noteikts, ka “pēc tam, kad beidzies 16. panta 2. punktā paredzētais termiņš, atbildētājs ir tiesīgs arī lūgt Eiropas maksājuma rīkojuma pārskatīšanu izcelsmes dalībvalsts kompetentā tiesā, ja maksājuma rīkojums ir izdots acīmredzami aplami, ņemot vērā šajā regulā noteiktās prasības, vai citu ārkārtas apstākļu dēļ”; šādi apstākļi saskaņā ar šīs regulas preambulas 25. apsvērumu, uz kuru iesniedzējtiesa skaidri atsaucas⁶, varētu ietvert situāciju, kad “Eiropas maksājuma rīkojums bijis balstīts uz pieteikuma veidlapā norādītu nepatiesu informāciju”.

23. Taču gan Regulas Nr. 1896/2006 20. panta 2. punktā ietvertā prasība, lai būtu “acīmredzami”, ka rīkojums ir “izdots acīmredzami aplami”, gan norāde preambulas 25. apsvērumā, ka “pārskatīšanai izņēmuma gadījumos nebūtu jānozīmē, ka atbildētājam ir dota otra iespēja iebilst pret prasījumu”, manuprāt, atbalsta viedokli, ka “pārskatīšana izņēmuma gadījumos” ir jāpiemēro šauri. Tādējādi principā es piekřītu Vācijas valdībai, ka ne jau katra nepatiesa vai nepareiza informācija, kas ir iekļauta pieteikuma veidlapā, var būt pamats pārskatīt Eiropas maksājuma rīkojumu saskaņā ar Regulas Nr. 1896/2006 20. panta 2. punktu.

24. Līdzekļa, kas ir domāts tikai izņēmuma gadījumiem, plašai piemērošanai pretrunā būtu arī pati Eiropas maksājuma rīkojuma sistēma, kas vispārēji piedāvā parādniekam tikai vienu iespēju reaģēt uz kreditora prasījumu, t.i., iesniedzot Regulas Nr. 1896/2006 16. pantā paredzētos iebildumus, bet tieši tāpēc tai ir ļoti maz formālo prasību (jāiesniedz rakstveidā 30 dienu termiņā) un vispār nav materiālo prasību (nav jāpaskaidro iemesli)⁷.

25. Tādēļ es uzskatu, ka minētās regulas 20. panta 2. punkts, to aplūkojot kopsakarā ar minētās regulas preambulas 25. apsvērumu, ir interpretējams šauri; tam piekřīt visas personas, kas iestājušās lietā un iesniegušas apsvērumus, izņemot Portugāles valdību.

26. Šīs lietas apstākļos attiecībā uz informāciju, kuru sniedz pieteicējs pieteikuma veidlapā, tas nozīmē, ka pārskatīšanu nevajadzētu piemērot, ja parādnieks (it īpaši, kad ir runa par uzņēmēju, kā tas ir šajā lietā), pārbaudot Eiropas maksājuma rīkojumu, kas bija likumīgi izsniegts, jau varēja izvērtēt, ka informācija, uz kuru pamatojusies tiesa, kas to bija izdevusi (proti, informācija, kuru sniedzis pieteicējs), ir neprecīza, aplama vai nepatiesa. Tas ir, es piekřītu *Thurner Hotel* un Austrijas valdībai, ka “ārkārtas apstākļi”, kas pamatotu rīkojuma pārskatīšanu, nav nepatiesa vai neprecīza informācija, par kuru parādnieks varēja oponent, jau sniedzot iebildumus. Visbeidzot, es uzskatu, ka “nepatiesa informācija”, uz kuru ir atsaucē Regulas Nr. 1896/2006 preambulas 25. apsvērumā, ir jāierobežo ar tādu informāciju, kuras nepatiesumu vai neprecizitāti parādnieks atklāj vai spēj izvērtēt vēlāk, kad ir beidzies šīs regulas 16. panta 2. punktā noteiktais termiņš, un tas ir jāpārbauda dalībvalsts tiesai katrā konkrētā gadījumā.

27. Tādējādi mans provizorisks secinājums ir tāds, ka par “ārkārtas apstākli”, kas ļauj parādniekam lūgt Eiropas maksājuma rīkojuma pārskatīšanu saskaņā ar Regulas Nr. 1896/2006 20. panta 2. punktu, var kvalificēt tikai to, ka šis rīkojums ir balstīts uz tā pieteikuma veidlapā ietverto informāciju, kura vēlāk, kad ir pagājis iebildumu sniegšanas termiņš, ir izrādījusies nepatiesa vai neprecīza; to parādniekam

6 — Otrā prejudiciālā jautājuma formulējumā *Handelsgericht Wien* atsaucas uz “Eiropas Komisijas [2006.] gada 7. februāra paziņojuma 2004/0055 25. apsvērumu”. Es saprotu, ka tā atsaucas uz 2006. gada 7. februāra grozīto priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai par Eiropas maksājuma rīkojuma izveidi (COM (2006) 57, galīgā redakcija), ar kuru tekstā tika ietverts spēkā esošās regulas preambulas 25. apsvērumus.

7 — Iebildumu sniegšanas sekas saskaņā ar Regulas Nr. 1896/2006 17. panta 1. punktu principā ir tādas, ka tiesvedība tiek turpināta izcelsmes dalībvalsts kompetentajās tiesās atbilstīgi parasta civilprocesa noteikumiem. Šīs procedūras ietvaros var strīdēties, piemēram, par starptautiskās jurisdikcijas jautājumu, konkrētāk, kas attiecas uz šo lietu, par pušu vienošanās par jurisdikciju spēkā esamību un sekām.

būtu jāpierāda katrā konkrētā gadījumā. Citiem vārdiem, ja rīkojums ir pamatots ar informāciju, kura ir ietverta pieteikuma veidlapā un kuras nepatiesumu vai neprecizitāti parādnieks varēja novērtēt pirms šīs regulas 16. panta 2. punktā noteiktā iebildumu sniegšanas termiņa beigām, kas ir jāpārbauda dalībvalsts tiesai, nav runa par “ārkārtas apstākli”, ar kuru pamatojama pārskatīšana.

28. Manuprāt, to iemeslu dēļ, kurus es izklāstīšu turpinājumā, apstākļi, ka tieši tās tiesas kompetence, kura izsniedz rīkojumu, ir atkarīga no nepatiesas vai neprecīzas informācijas, kas ir ietverta pieteikuma veidlapā, – kas ir gadījums, uz kuru atsaucas *Handelsgericht Wien*, – neliek izdarīt citu secinājumu.

29. Saskaņā ar Regulas Nr. 1896/2006 preambulas 16. apsvērumu “tiesai būtu jāizskata [Eiropas maksājuma rīkojuma] pieteikums, tostarp jurisdikcijas jautājums [..], pamatojoties uz pieteikuma veidlapā norādīto informāciju”, un nav nepieciešams, lai šo pārbaudi veiktu tiesnesis⁸. Viena no prasībām, kas saskaņā ar Regulas Nr. 1896/2006 8. pantu, pamatojoties uz pieteikuma veidlapu, ir jāpārbauda tiesai, kas saņēmusi pieteikumu Eiropas maksājuma rīkojumam, ir starptautiskā jurisdikcija (minētās regulas 6. pants). Šajā ziņā tam, kas pārbauda Eiropas maksājuma rīkojuma pieteikumu, ir tikai jāizvērtē, vai pieteicēja Regulas Nr. 1896/2006 I pielikuma A veidlapā norādītais tiesas jurisdikcijas kritērija ciparu kods (no trīspadsmit iespējamiem) ir ticams saskaņā ar Regulā Nr. 44/2001 noteikto⁹, uz ko ir atsaucē Regulas Nr. 1896/2006 6. panta 1. punktā attiecībā uz jurisdikciju¹⁰.

30. Savukārt, kad parādniekam tiek piegādāts Eiropas maksājuma rīkojums ar Regulas Nr. 1896/2006 V pielikuma E veidlapu, c) apakšpunktā tas tiek informēts vizuāli izceltā veidā ne tikai par to, ka var iesniegt iebildumus 30 dienu termiņā, un sekām, ja tas netiks darīts, bet arī par to, ka “rīkojums izdots, vienīgi pamatojoties uz prasītāja sniegtu informāciju. Šo informāciju tiesa nav pārbaudījusi”.

31. Tādējādi šajā lietā, tā kā saskaņā ar iesniedzējtiesas apgalvoto maksājuma rīkojums *Thomas Cook* tika izsniegts pienācīgi, ir jāpieņem, ka šī komercsabiedrība no brīža, kad tā saņēma paziņojumu (brīdis, kad sākas iebildumu iesniegšanas termiņš), bija informēta, ka šis rīkojums tika izdots, pamatojoties tikai uz informāciju, kuru *Thurner Hotel* sniedza Regulas Nr. 1896/2006 I pielikuma A veidlapā. Tādēļ, kaut arī dokumentos nav norādīts, vai *Thomas Cook* patiešām saņēma minētās A veidlapas kopiju, šī Beļģijas komercsabiedrība varēja pieņemt, ka *Thurner Hotel* savā pieteikumā nebija informējusi par pušu pielīgto klauzulu par jurisdikcijas noteikšanu (jo rīkojumu bija izdevusi Austrijas tiesa, nevis Ģentes tiesa) un ka principā tas, kas veica pārbaudi, pamatojoties uz veidlapā ietverto informāciju, varēja nezināt par šādas vienošanās esamību¹¹.

8 — Turklāt Regulas Nr. 1896/2006 8. pantā ir pieļauts arī tas, ka šī izskatīšana var notikt automatizētas procedūras veidā.

9 — Konkrētāk, Regulas Nr. 1896/2006 6. panta 1. punktā, ciktāl tas attiecas uz šo lietu (kurā nav iesaistīts neviens patērētājs), ir noteikts, ka “šīs regulas piemērošanas nolūkos jurisdikciju nosaka saskaņā ar attiecīgiem Kopienas tiesību aktu noteikumiem, jo īpaši ar Regulu (EK) Nr. 44/2001”. Padomes 2000. gada 22. decembra Regula (EK) Nr. 44/2001 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās (OV 2001, L 12, 1. lpp.; labojums – OV L 81, 29.3.2011., 18. lpp.) no 2015. gada 10. janvāra ir aizstāta ar Regulu Nr. 1215/2012, kura nebija piemērojama laikā, kad notika šīs lietas fakti.

10 — J. M. Kormann vārdiem runājot, “ir tikai jāpārbauda ticamība, salīdzinot informāciju par pamatparādu” (Kormann, J. P. *Das neue Europäische Mahnverfahren im Vergleich zu den Mahnverfahren in Deutschland und Österreich*. Jēna: Jenaer Wissenschaftliche Verlagsgesellschaft, 2007, 96. lpp.).

11 — Ir jāņem vērā, ka saskaņā ar Regulas Nr. 1896/2006 7. panta 2. punkta e) apakšpunktu Eiropas maksājuma rīkojuma pieteicējam šajā etapā ir tikai jāiesniedz to pierādījumu *apraksts*, kas pamato prasījumu, tādējādi, ka ir ļoti iespējams, ka brīdī, kad tiek veikta pārbaude, uz kuru ir atsaucē 8. pantā, tiesas, kurā ir iesniegts pieteikums, rīcībā nav pat liguma, kas ir noslēgts starp pusēm.

32. Šajā ziņā es turklāt uzskatu, ka, ņemot vērā, ka Regulas Nr. 44/2001 24. pants vispārēji pieļauj netiešu pakļaušanos jurisdikcijai, ja atbildētājs ierodas tiesā, par kuras jurisdikciju puses sākotnēji nebija vienojušās¹², nevar vienkārši noteikt, ka “nepatiesa informācija” iepriekš minētā regulas preambulas 25. apsvēruma izpratnē ir tas, ka Eiropas maksājuma rīkojuma pieteicējs, gaidot parādnieka reakciju, kā Austrijas tiesas jurisdikciju pamatojošu kritēriju norāda saistību izpildes vietu (Regulas Nr. 44/2001 5. panta 1. punkts)¹³. Kā Tiesa jau ir atzinusi par 1968. gada 27. septembra Konvencijas par jurisdikciju un spriedumu izpildi civillietās un komercietās (turpmāk tekstā – “Briseles konvencija”)¹⁴ līdzvērtīgām tiesību normām, “ne Konvencijas vispārējā sistēma, ne tās mērķi nav pamatojums uzskatīt, ka pusēm, kuras vienojušās par jurisdikcijas piešķiršanu 17. panta [Regulas Nr. 44/2001 23. panta] izpratnē, būtu liegts pēc savas gribas nodot strīdu izskatīšanai citā tiesā, nevis tajā, kas ir noteikta ar šo vienošanos”¹⁵.

33. Ir jāņem vērā arī tas, ka tikai tas vien, ka pušu starpā noslēgtajos vispārīgajos noteikumos ir klauzula [par jurisdikcijas noteikšanu], nenozīmē, ka tā ir spēkā esoša atbilstoši iepriekš minētās regulas 23. pantam¹⁶. Gadījumā, ja starp pusēm pastāv domstarpības, tad tās formālā spēkā esamības izvērtēšana prasītu tiesai, kas izskata lietu, veikt pamatīgāku pārbaudi, nekā tas ir noteikts Regulas Nr. 1896/2006 8. panta ietvaros, lai arī informācija par šādas vienošanās esamību būtu iekļauta Eiropas maksājuma rīkojuma pieteikuma veidlapā. Tādēļ es uzskatu, ka gadījumā, kad Eiropas maksājuma rīkojuma pieteicējs šaubās par vispārējos noteikumos iekļautās klauzulas par jurisdikcijas noteikšanu spēkā esamību, tam nav pienākuma atsaukties uz to veidlapā, ar kuru tiek lūgta Eiropas maksājuma rīkojuma izdošana, jo šos faktus nekādā gadījumā nevarēs apstrīdēt Eiropas maksājuma rīkojuma procedūras ietvaros.

34. Tādēļ es uzskatu, ka šajos apstākļos “ārkārtas apstākļi”, kas ļautu parādniekam lūgt Eiropas maksājuma rīkojuma pārskatīšanu atbilstoši Regulas Nr. 1896/2006 20. panta 2. punktam, varētu būt tikai apstākļi, ka šis rīkojums ir balstīts uz pieteikuma veidlapā norādīto informāciju, kas vēlāk ir izrādījusies nepatiesa vai neprecīza jau pēc iebildumu iesniegšanas termiņa beigām, pat tad, ja no šīs informācijas ir atkarīga tiesas jurisdikcija, konkrētāk, kad iesniedzējs nav norādījis iespējamo pušu pielīgto klauzulu par jurisdikcijas noteikšanu.

35. Tādēļ es uzskatu, ka uz *Handelsgericht Wien* uzdoto prejudiciālo jautājumu ir jāatbild, ka šīs lietas apstākļos Regulas Nr. 1896/2006 20. panta 2. punkts, to aplūkojot kopsakarā ar šīs regulas preambulas 25. apsvērumu, ir interpretējams tādējādi, ka par “ārkārtas apstākļi”, kas atbildētājam, kuram ir pienācīgi izsniegts Eiropas maksājuma rīkojums, ļautu lūgt tā pārskatīšanu tiesā, nav atzīstams tikai apstākļi, ka šis rīkojums ir izdots, pamatojoties uz pieteikuma veidlapā ietvertu nepatiesu vai neprecīzu informāciju, pat ja no šīs informācijas ir atkarīga tiesas jurisdikcija, konkrētāk, kad pieteicējs nav

12 — Iepriekš minētās regulas 24. pants pieļauj, ka, lai arī pastāv pušu pielīgta klauzula par jurisdikcijas noteikšanu, prasītājs var iesniegt savu prasību citā tiesā, nevis tajā, par kuru ir bijusi vienošanās, un atbildētājs var automātiski pieņemt šīs tiesas jurisdikciju, ierodoties tajā, kā rezultātā klauzula par jurisdikcijas noteikšanu, kas varēja tikt panākta iepriekš, paliktu bez iedarbības (izņemot izņēmuma jurisdikcijas gadījumus atbilstoši Regulas Nr. 44/2001 22. pantam). Šajā ziņā Tiesa jau ir izteikusi savu viedokli saistībā konkrēti ar Eiropas maksājuma rīkojuma procedūru, ka “iebildums pret Eiropas maksājuma rīkojumu, kurā netiek apstrīdēta izcelsmes dalībvalsts jurisdikcija, nevar tikt uzskatīts par vēršanos tiesā [...] Regulas (EK) Nr. 44/2001 24. panta izpratnē”, lai arī atbildētājs savā iebildumā ir izvirzījis argumentus par lietas būtību (spriedums *Goldbet Sportwetten*, C-144/12, EU:C:2013:393). Skat. arī vispār par iepriekš minēto 24. pantu spriedumu *Cartier parfums-lunettes* un *Axa Corporate Solutions assurances*, C-1/13, EU:C:2014:109, 34. un nākamie punkti.

13 — Turklāt ņemot vērā, ka *Thurner Hotel* apstrīd, ka pastāv klauzula par jurisdikcijas noteikšanu, uz kuru atsaucas *Thomas Cook* (skat. *Thurner Hotel* apsvērumu 2. un 3. punktu).

14 — OV 1972, L 299, 32. lpp. (kodificēta redakcija spāņu valodā OV 1990, C 189, 2. lpp.). Konvencija ar grozījumiem, kas izdarīti ar nākamajām konvencijām par jaunu dalībvalstu pievienošanos šai konvencijai.

15 — Spriedums *Elefanten Schuh GmbH/Jacqmain*, 150/80, EU:C:1981:148, 10. punkts. Skat. arī spriedumu *ČPP Vienna Insurance Group*, C-111/09, EU:C:2010:290, 21. un nākamie punkti. Šajā brīdī ir arī jāatceras, ka Regulas Nr. 44/2001 35. panta 1. punkts nenoraida tāda nolēmuma atzīšanu, kas ir pieņemts, neievērojot klauzulu par jurisdikcijas noteikšanu saskaņā ar tās 23. pantu. Netiek atzīti tikai tādi nolēmumi, kas ir pieņemti, pārkāpjot to, kas ir noteikts iepriekš minētās regulas II nodaļas 3. iedaļā (jurisdikcija lietās, kas saistītas ar apdrošināšanu), 4. iedaļā (jurisdikcija patērētāju līgumos) un 6. iedaļā (izņēmuma jurisdikcija), vai gadījumā, kas ir noteikts 72. pantā.

16 — Šajā ziņā skat. Mankowski, P., “Artikel 23 Brüssel I-VO”, no: Rauscher, T. (ed.): *Europäisches Zivilprozess und Kollisionsrecht - EuZPR/EuIPR*, Minhe: Sellier, 2006, 411. un nākamās lpp., it īpaši 16. un nākamie punkti.

norādījis, ka, iespējams, pastāv pušu pielīgta klauzula par jurisdikcijas noteikšanu; izņēmums ir tad, ja parādnieks var pierādīt dalībvalsts tiesā, ka tikai pēc šīs regulas 16. panta 2. punktā noteiktā iebildumu sniegšanas termiņa beigām tas varēja uzzināt, ka pieteikuma veidlapā ietvertā informācija ir nepatiesa vai neprecīza.

V – Secinājumi

36. Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, es ierosinu Tiesai sniegt *Handelsgericht Wien* šādu atbildi:

Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 12. decembra Regulas (EK) Nr. 1896/2006, ar ko izveido Eiropas maksājuma rīkojuma procedūru, 20. panta 2. punkts, to aplūkojot kopsakarā ar šīs regulas preambulas 25. apsvērumu, ir interpretējams tādējādi, ka šīs lietas apstākļos par “ārkārtas apstākli”, kas atbildētājam, kuram ir pienācīgi izsniegts Eiropas maksājuma rīkojums, ļautu lūgt tā pārskatīšanu tiesā, nav atzīstams tikai apstāklis, ka šis rīkojums ir izdots, pamatojoties uz pieteikuma veidlapā ietvertu nepatiesu vai neprecīzu informāciju, pat ja no šīs informācijas ir atkarīga tiesas jurisdikcija, konkrētāk, kad pieteicējs nav norādījis, ka, iespējams, pastāv pušu pielīgta klauzula par jurisdikcijas noteikšanu; izņēmums ir tad, ja parādnieks var pierādīt dalībvalsts tiesā, ka tikai pēc šīs regulas 16. panta 2. punktā noteiktā iebildumu sniegšanas termiņa beigām tas varēja uzzināt, ka pieteikuma veidlapā ietvertā informācija ir nepatiesa vai neprecīza.